

ทุนทางสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ
ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา
Social Capital and Human Security Affecting the Effectiveness of
Subdistrict Administrative Organizations in Nakhon Ratchasima Province

ปณณทัต ธนภพธนภพ* กานดา วรรณเกียรติ** ธนิศร ยืนยง***
Pannathat Thanaphopthanaphop* Kanda Paranakian** Tanisorn Yeunyong***
คณะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี*
Faculty of Public Administration, Pathum Thani University*

Received February 02, 2024 Revise April 24, 2023 Accepted 09 May, 30, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา (2) เพื่อวิเคราะห์ทุนทางสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา และ (3) เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา เป็นวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพ ประชากร คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา กลุ่มตัวอย่างการวิจัยเชิงปริมาณจำนวน 400 คน เครื่องมือการวิจัย คือ แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างการวิจัยเชิงคุณภาพ จำนวน 20 คน เครื่องมือการวิจัยคือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก สกิดิวิเคราะหข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการศึกษาพบว่า (1) ประสิทธิภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านตัวแบบเปิด(การยืดหยุ่น) ด้านตัวแบบเหตุผล-เป้าหมาย ด้านตัวแบบมนุษยสัมพันธ์ และด้านตัวแบบกระบวนการภายใน ตามลำดับ (2) ทุนทางสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ด้านทุนภูมิปัญญาและวัฒนธรรม ด้านการมีงานทำและรายได้ ด้านทุนสถาบัน และด้านศาสนาและวัฒนธรรม ส่งผลต่อประสิทธิภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (3) งานวิจัยนี้มีข้อเสนอแนะให้องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา นำความรู้จากตัวบุคคล และภูมิปัญญาภายในท้องถิ่น มาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชน เช่น การสร้างอาชีพ เพื่อประชาชนมีรายได้ที่เพียงพอต่อการดำเนินชีวิต มีความมั่นคง และส่งเสริมการสืบทอดภูมิปัญญาให้คงอยู่อย่างยั่งยืนต่อไป

คำสำคัญ: ทุนทางสังคม, ความมั่นคงของมนุษย์, ประสิทธิภาพขององค์การ



Abstract

The research purposes were: (1) to study the effectiveness levels Of Subdistrict Administrative Organizations in Nakhon Ratchasima Province; (2) to analyze the social capital and human security affecting the effectiveness of Subdistrict Administrative Organizations in Nakhon Ratchasima Province; and (3) to purpose the guidelines for developing the effectiveness of Subdistrict Administrative Organizations in Nakhon Ratchasima Province. This was the quantitative and qualitative research. The population was the people aged 18 years and over who was eligible to vote in the Subdistrict Administrative Organizations area in Dan Khun Thot District, Nakhon Ratchasima Province. The quantitative research sample group was the 400 people, and the research instrument was the questionnaire; the quantitative research sample group was the 20 people, and the research instrument was the in-depth interview form. The data analysis statistics were the frequency, percentage, mean, standard deviation, and multiple regression analysis.

The research findings were: (1) the effectiveness of Subdistrict Administrative Organizations in Nakhon Ratchasima Province found the overall was at a high level; the descending mean were the aspect of open model (flexibility), the aspect of reason- goal model, the aspect of human relationship, and the aspect of internal process models, respectively; (2) the social capital and human security in the aspect of intellectual and cultural capital, the aspect of employment and the aspect of income Institutional funding and the aspect of religious and cultural aspects affected the effectiveness of the Subdistrict Administrative Organizations in Nakhon Ratchasima Province at the statistical significance level .05; and (3) the research finding had the recommendations for Subdistrict Administrative Organizations in Nakhon Ratchasima Province to apply knowledge from individuals and local wisdom to benefit the community, such as creating careers for the people to have sufficient income to live their lives, have stability, and promote the inheritance of wisdom to remain sustainable.

Keywords: social capital, human security, organizational effectiveness.

บทนำ

ทุนทางสังคมเป็นบรรทัดฐานทางสังคมประการหนึ่งที่มีลักษณะสนับสนุนความร่วมมือกันระหว่างปัจเจกบุคคลตั้งแต่หรืออย่างน้อยสองคนขึ้นไป มีบรรทัดฐานจากการเกื้อกูลกัน (reciprocity) ระหว่างเพื่อน โดยลักษณะสำคัญของทุนทางสังคมก็คือ เศรษฐกิจและการเมือง กล่าวคือ ด้านเศรษฐกิจจะเป็นการช่วยให้เกิดค่าใช้จ่ายที่ลดลงเกี่ยวกับการประสานความร่วมมือกัน สำหรับด้านการเมืองจะเป็นการสร้างเสริมความเข้มแข็งให้กับประชาสังคมอันมีลักษณะของสังคมเสรีประชาธิปไตยที่ภาคประชาสังคมช่วยให้



เกิดความสมดุลของอำนาจรัฐและปกป้องปัจเจกจากอำนาจรัฐ และอีกนัยหนึ่ง ทูทางสังคมเป็นเครือข่ายที่มีลักษณะทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ซึ่งเกิดจากการที่บุคคลและครอบครัวในสังคมมีกิจกรรมทางการผลิต การบริการเพื่อการบริโภค การแลกเปลี่ยน ส่วนความหมายของทูทางสังคมในทวีปแอฟริกาจะสามารถกล่าวได้ว่าหมายถึง สิ่งแรกและทุกสิ่งที่สามารถก่อให้เกิดการได้สิ่งที่จำเป็นขั้นพื้นฐานมา ได้แก่ ความสัมพันธ์ (relationships) เป็นความสัมพันธ์ของบุคคล หรือความสัมพันธ์ที่เกิดจากการเผชิญหน้ากัน (face to face) ในชุมชน หรือระหว่างเครือญาติ หรือเพื่อนในสังคม ณ สถานที่ใดที่หนึ่ง (Rose, 2003 : 32)

ความมั่นคงของมนุษย์ต้องตอบสนองต่อความท้าทายอย่างน้อยสองประการ คือ การให้ความสำคัญด้านความ มั่นคงแก่ “มนุษย์” แทนที่ “รัฐ” และต้องวิเคราะห์อย่างชัดเจนว่าสิ่งใดเป็นภัยคุกคามและสิ่งใดไม่ใช่ภัยคุกคามต่อ ความมั่นคงของมนุษย์ ในที่นี้ ทั้งสองคนเชื่อว่าภัยคุกคามความมั่นคงของมนุษย์เป็นความรุนแรงทางกายภาพที่เกิด จากความตั้งใจทำให้เกิดมากกว่า (organized violence) เช่น ภัยจากการก่อการร้าย สงครามกลางเมือง การฆ่า ล้างเผ่าพันธุ์ การใช้ทุกระเบิดสังหารบุคคล ขณะที่ภัยร้ายแรงจากธรรมชาติ เช่น สึนามิ ถือว่าไม่ใช่ภัยคุกคามความ มั่นคงของมนุษย์ (S. Neil MacFarlane and Yuen Foong Khong, 2006: 46) ซึ่งความมั่นคงของมนุษย์ต้องสนใจปัจจัยทางสังคม การเมือง จิตวิทยาที่จะช่วยให้มนุษย์สามารถ มีสภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีตลอดเวลา ซึ่งรวมถึงการตอบสนองต่อความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ เช่น น้ำ อาหาร ที่พัก และครอบคลุมปัจจัยที่จับต้องไม่ได้ เช่น อัตลักษณ์ การยอมรับ การมีส่วนร่วมและสิทธิการปกครองตนเอง

ทรัพยากรมนุษย์เป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาประเทศ การส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนมีชีวิตที่ดีขึ้น ไม่ว่าจะด้านวัตถุ ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านความก้าวหน้าของ เทคโนโลยีเพื่ออำนวยความสะดวกสบายในชีวิตแก่พลเมือง รวมถึงการส่งเสริมทางด้านร่างกาย และสภาพจิตใจ ต่างก็เป็นประเด็นที่มุ่งส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนทั้งสิ้น การตื่นตัวในการศึกษาคุณภาพชีวิตของประชากรมีมานานหลังจากที่แพร่ขยายในประเทศทางตะวันตก โดยเฉพาะอย่างยิ่งสหรัฐอเมริกาและแคนาดาไปสู่นานาชาติทั่วโลก เป็นการยืนยันถึง ความสำคัญและความจำเป็นของการศึกษาคุณภาพชีวิตของประชากร อันจะนำไปสู่แนวทางในการปรับปรุงหรือวางแผนนโยบายของประเทศเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในประเทศ สำหรับประเทศที่กำลังพัฒนาอย่างประเทศไทยเล็งเห็นความสำคัญ “มนุษย์หรือคนในสังคมเป็นหลัก” ดังจะเห็นได้จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ยึดหลัก “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” “การพัฒนาที่ยั่งยืน” และ “คนเป็นศูนย์กลางพัฒนา” ซึ่งมีแนวคิดการพัฒนาบนพื้นฐานของการให้ “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” และจากการกำหนดยุทธศาสตร์พัฒนาประเทศ จึงต้องให้ความสำคัญกับรูปแบบรากฐานของการพัฒนาคนให้มีความสมบูรณ์ เพื่อให้ประชาชนในประเทศไทยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพสูงตามมาตรฐานสากล และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง มีทัศนคติและพฤติกรรมตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม มีสุขภาวะที่ดีขึ้นให้คนทุกช่วงวัยมี ทักษะความรู้และความสามารถเพิ่มขึ้น รวมทั้งให้สถาบันทางสังคมมีความเข้มแข็งและมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศเพิ่มขึ้น (อนรรฆ อีสเฮาะ, 2562 : 1)

จังหวัดนครราชสีมา เป็นจังหวัดที่ตีประชากรมากเป็นอันดับ 2 ของประเทศ และมีถึง 32 อำเภอ เมืองครกปกครองส่วนท้องถิ่น กระจายอยู่ตามชุมชนต่างๆ ทั้งกระนั้นก็ยังไม่สามารถที่จะบริหาร



จัดการ วางรากฐานให้กับประชาชนได้อย่างเพียงพอ การเข้าถึงสิ่งอำนวยความสะดวกจากภาครัฐก็ยังไม่ทั่วถึง ในฐานะที่ผู้วิจัยก็เป็นประชาชนพลเมืองของจังหวัดนครราชสีมา ก็ต้องการที่จะเป็นส่วนหนึ่งในการช่วยเหลือสังคม จึงมีความประสงค์ที่จำการวิจัยนี้ขึ้น เพื่อเป็นการเก็บข้อมูลเบื้องต้นที่สามารถใช้เป็นฐานข้อมูลในการวางแผน นโยบาย การสร้างเสริม สนับสนุน ทูทางสังคม ความมั่นคงของมนุษย์และ เพิ่มประสิทธิภาพของการ ให้กับองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา

จากสภาพปัญหาที่กล่าวถึงข้างต้นนี้ จึงทำการวิจัยเรื่อง ทูทางสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา ให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อวิเคราะห์ทูทางสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา
3. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 การวิจัยเชิงปริมาณ

ประชากร คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 109,589 คน แบ่งเป็นชาย จำนวน 54,018 คน หญิง จำนวน 55,571 คน (สำนักบริหารทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2565) คำนวณหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างจากประชากรโดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน (Taro Yamane, 1973 : 727-728) การสุ่มตัวอย่าง มี 2 ขั้นตอนคือ ขั้นที่ 1 สุ่มตัวอย่างแบบสุ่มกลุ่ม จาก 32 อำเภอ ในจังหวัดนครราชสีมา ได้ อำเภอด่านขุนทด ผู้วิจัยจึงใช้อำเภอด่านขุนทดเป็นตัวแทนของการวิจัย และขั้นที่ 2 สุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิโดยอาศัยสัดส่วน หน่วยประชากรในแต่ละชั้นภูมิจะมีลักษณะเหมือนกัน จำนวน 400 ตัวอย่าง

1.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยทำการกำหนดผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้งหมด จำนวน 20 คน จำแนกเป็น ผู้นำท้องถิ่น 10 คน ประชาชน จำนวน 10 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 การวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม เพื่อทำการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับทูทางสังคม ประกอบด้วย 1) ทูมนุษย์ 2) ทูสถาบัน 3) ทูภูมิปัญญา และวัฒนธรรม 4) ทูทรัพยากรธรรมชาติ ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความมั่นคงของมนุษย์ ประกอบด้วย 1) ที่อยู่อาศัย 2) สุขภาพ 3) อาหาร 4) การศึกษา 5) การมีงานทำและรายได้ 6) ครอบครัว 7) ชุมชนและการสนับสนุนทางสังคม 8) ศาสนาและวัฒนธรรม 9) ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน 10) สิทธิและความเป็นธรรม 11) การเมือง 12) สิ่งแวดล้อม ทรัพยากร/พลังงาน และส่วนที่ 3 แบบสอบถาม



เกี่ยวกับประสิทธิผลองค์การ ประกอบด้วย 1) ตัวแบบมนุษย์สัมพันธ์ 2) ตัวแบบเปิด(การยืดหยุ่น) 3) ตัวแบบเหตุผล-เป้าหมาย 4) ตัวแบบกระบวนการภายใน ผู้วิจัยได้กำหนดใช้เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert, 1967) ผลการวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม มีค่าเฉลี่ยของดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้เท่ากับ 0.97 และ ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (alpha coefficient) ของครอนบาค (1990) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .89

2.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์ โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1เกี่ยวกับทุนทางสังคม ประกอบด้วย 1) ทุนมนุษย์ 2) ทุนสถาบัน 3) ทุนภูมิปัญญาและวัฒนธรรม 4) ทุนทรัพยากรธรรมชาติ ส่วนที่ 2 เกี่ยวกับความมั่นคงของมนุษย์ ประกอบด้วย 1) ที่อยู่อาศัย 2) สุขภาพ 3) อาหาร 4) การศึกษา 5) การมีงานทำและรายได้ 6) ครอบครัว 7) ชุมชนและการสนับสนุนทางสังคม 8) ศาสนาและวัฒนธรรม 9) ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน 10) สิทธิและความเป็นธรรม 11) การเมือง 12) สิ่งแวดล้อม ทรัพยากร/พลังงาน และส่วนที่ 3 เกี่ยวกับประสิทธิผลองค์การ ประกอบด้วย 11) ตัวแบบมนุษย์สัมพันธ์ 2) ตัวแบบเปิด(การยืดหยุ่น) 3) ตัวแบบเหตุผล-เป้าหมาย 4) ตัวแบบกระบวนการภายใน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง 400 คน ดังขั้นตอนต่อไปนี้ ขั้นที่ 1 ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือจากคณะรัฐศาสตรมหาวิทาลัยปทุมธานี เพื่อนำไปประกอบการขอเก็บรวบรวมข้อมูล ขั้นที่ 2 ผู้วิจัยปฏิบัติงานภาคสนามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ป้องกันการได้รับข้อมูลที่คาดเคลื่อน และ ขั้นที่ 3 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ไปดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนต่อไป สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้เป็นการสัมภาษณ์เชิงลึก ซึ่งทำการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยทำการกำหนดผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้งหมดจำนวน 20 คน จำแนกเป็น ผู้นำท้องถิ่น 10 คน ประชาชน จำนวน 10 คน ผู้วิจัยบันทึกข้อมูลภาคสนามโดยการสังเกต สัมภาษณ์ และการจดบันทึกและการถอดเทป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์เชิงปริมาณ ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่างมาทำการวิเคราะห์ทางสถิติ ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ (1) ค่าความถี่ (2) ค่าร้อยละ (3) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และ (4) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และสถิติเชิงอนุมาน คือ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (multiple regression analysis : MRA)

4.2 การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ ผู้วิจัยบันทึกข้อมูลภาคสนามและการถอดเทปซึ่งเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพวิเคราะห์ด้วยวิธีจัดระบบข้อมูลให้เป็นหมวดหมู่ การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสร้างสรูป ซึ่งส่วนใหญ่ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์จะเป็นข้อความบรรยาย ซึ่งได้จากการสังเกต สัมภาษณ์ และการจดบันทึก

สรุปผลการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 65.5 และเพศชาย เป็นร้อยละ 34.5 มีอายุ 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 34.50 รองลงมา คือ อายุ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.50 และน้อยที่สุดคือ อายุตั้งแต่ 61 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 11.75 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ



ละ 38.50 รองลงมา คือ อนุปริญญา/ปวส. คิดเป็นร้อยละ 28.75 และน้อยที่สุด คือ ปริญญาโทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 13.75 มีอาชีพเกษตรกรรม คิดเป็นร้อยละ 31.75 รองลงมา คือ พนักงานบริษัทเอกชน คิดเป็นร้อยละ 25.75 และน้อยที่สุด คือ พนักงานราชการ/ข้าราชการ คิดเป็นร้อยละ 9.75 มีรายได้ 15,001-20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 33.75 รองลงมา คือ 10,001-15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 31.00 และน้อยที่สุด คือ ไม่เกิน 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 14.50 ตามลำดับ

2. ทูทางสังคมในจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สามารถแสดงผลการวิเคราะห์ในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทูทางสังคมในจังหวัดนครราชสีมาในภาพรวม (n=400)

ทูทางสังคมในจังหวัดนครราชสีมา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1. ทูมนุษย์	3.74	0.47	มาก	1
2. ทูสถาบัน	3.65	0.54	มาก	2
3. ทูภูมิปัญญาและวัฒนธรรม	3.42	0.47	มาก	4
4. ทูทรัพยากรธรรมชาติ	3.49	0.48	มาก	3
รวม	3.57	0.28	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ทูทางสังคมในจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.57$, S.D.=0.28) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ทูมนุษย์ ($\bar{X}=3.74$, S.D.=0.47) รองลงมา ได้แก่ ทูสถาบัน ($\bar{X}=3.65$, S.D.=0.54) ทูทรัพยากรธรรมชาติ ($\bar{X}=3.49$, S.D.=0.48) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ทูภูมิปัญญาและวัฒนธรรม ($\bar{X}=3.42$, S.D.=0.47)

3. การพัฒนาท้องถิ่นในจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สามารถแสดงผลการวิเคราะห์ในตารางต่อไปนี้



ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทุนทางสังคมในจังหวัดนครราชสีมา ด้านทุนมนุษย์ (n=400)

ด้านทุนมนุษย์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1. ผู้นำในชุมชนของท่านมีการเข้ามาสร้างประโยชน์ให้กับส่วนรวม มีความรับผิดชอบต่อการทำงาน และสามารถทำงานให้ชุมชนได้หลากหลายมิติ	4.00	0.99	มาก	1
2. ผู้นำในชุมชนของท่านเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบต่อการทำงาน และสามารถสร้างประโยชน์ให้กับชุมชนหลากหลายมิติ	3.84	0.94	มาก	2
3. ในชุมชนของท่านมีการรวมกลุ่มและสร้างเครือข่ายขึ้นเพื่อสร้างประโยชน์ให้กับส่วนรวม	3.36	0.92	ปานกลาง	5
4. ในชุมชนของท่านมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกันและกัน มีน้ำใจ และมีจิตอาสา สาธารณะ เป็นการสร้างประโยชน์พื้นฐานของสังคม	3.72	0.97	มาก	4
5. ชุมชนของท่านมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นได้อย่างเสมอภาค	3.78	0.91	มาก	3
รวม	3.74	0.47	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า ทุนทางสังคมในจังหวัดนครราชสีมา ด้านทุนมนุษย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.74$, S.D.=0.47) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 อันดับแรก คือ ผู้นำในชุมชนของท่านเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบต่อการทำงาน และสามารถสร้างประโยชน์ให้กับชุมชนหลากหลายมิติ ($\bar{X}=4.00$, S.D.=0.99) รองลงมา ได้แก่ ผู้นำในชุมชนของท่านเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบต่อการทำงาน และสามารถสร้างประโยชน์ให้กับชุมชนหลากหลายมิติ ($\bar{X}=3.84$, S.D.=0.94) และชุมชนของท่านมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นได้อย่างเสมอภาค ($\bar{X}=3.78$, S.D.=0.91) และอันดับที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ในชุมชนของท่านมีการรวมกลุ่มและสร้างเครือข่ายขึ้นเพื่อสร้างประโยชน์ให้กับส่วนรวม ($\bar{X}=3.36$, S.D.=0.92)

4. ประสิทธิภาพขององค์กรในจังหวัดนครราชสีมา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สามารถแสดงผลการวิเคราะห์ในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประสิทธิผลองค์กรในจังหวัดนครราชสีมา (n=400)

ประสิทธิผลองค์กรในจังหวัดนครราชสีมา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1. ตัวแบบมนุษย์สัมพันธ์	3.59	0.54	มาก	3
2. ตัวแบบเปิด(การยืดหยุ่น)	3.80	0.51	มาก	1
3. ตัวแบบเหตุผล-เป้าหมาย	3.68	0.49	มาก	2
4. ตัวแบบกระบวนการภายใน	3.36	0.47	ปานกลาง	4
รวม	3.61	0.26	มาก	



จากตารางที่ 3 พบว่า ประสิทธิภาพองค์การในจังหวัดนครราชสีมา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.61$, $S.D.=0.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก 3 ด้าน ปานกลาง 1 ด้าน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านตัวแบบเปิด(การยืดหยุ่น) ($\bar{X}=3.80$, $S.D.=0.51$) รองลงมา ได้แก่ ด้านตัวแบบเหตุผล-เป้าหมาย ($\bar{X}=3.68$, $S.D.=0.49$) ด้านตัวแบบมนุษย์สัมพันธ์ ($\bar{X}=3.59$, $S.D.=0.54$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านตัวแบบกระบวนการภายใน ($\bar{X}=3.36$, $S.D.=0.47$)

5. สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

ทุนทางสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ด้านทุนสถาบัน การมีงานทำและรายได้ ทุนสถาบันและศาสนาและวัฒนธรรม ส่งผลต่อประสิทธิภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ผลการวิเคราะห์พบว่าตัวแปร ทุนทางสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ด้านทุนภูมิปัญญาและวัฒนธรรม (X_3) การมีงานทำและรายได้ (X_9) ทุนสถาบัน (X_2) และศาสนาและวัฒนธรรม (X_{12}) ส่งผลต่อประสิทธิภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 สมการพยากรณ์ประสิทธิภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา($\hat{Y}$)

$$\hat{Y}=2.732 + 0.218(\text{ทุนภูมิปัญญาและวัฒนธรรม } X_3) + 0.151(\text{การมีงานทำและรายได้ } X_9) + 0.147(\text{ทุนสถาบัน } X_2) + 0.069(\text{ศาสนาและวัฒนธรรม } X_{12})$$

จากสมการข้างต้นจะเห็นได้ว่าทุนทางสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ส่งผลต่อประสิทธิภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา ด้านทุนภูมิปัญญาและวัฒนธรรม มีความสัมพันธ์ทางบวก และขนาดตอบสนองเท่ากับ 0.218 กล่าวคือ เมื่อทุนทางสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้ส่งผลต่อประสิทธิภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา เพิ่มขึ้น 0.218 หน่วย โดยในสมการคงที่

จากสมการข้างต้นจะเห็นได้ว่าทุนทางสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ส่งผลต่อประสิทธิภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา ด้านการมีงานทำและรายได้ มีความสัมพันธ์ทางบวก และขนาดตอบสนองเท่ากับ 0.151 กล่าวคือ เมื่อทุนทางสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพิ่มขึ้น 1 หน่วยจะทำให้ส่งผลต่อประสิทธิภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา เพิ่มขึ้น 0.151 หน่วย โดยในสมการคงที่

จากสมการข้างต้นจะเห็นได้ว่าทุนทางสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ส่งผลต่อประสิทธิภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา ด้านทุนสถาบัน มีความสัมพันธ์ทางบวก และขนาดตอบสนองเท่ากับ 0.147 กล่าวคือ เมื่อทุนทางสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพิ่มขึ้น 1 หน่วยจะทำให้ส่งผลต่อประสิทธิภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา เพิ่มขึ้น 0.147 หน่วย โดยในสมการคงที่

จากสมการข้างต้นจะเห็นได้ว่าทุนทางสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ส่งผลต่อประสิทธิภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา ด้านศาสนาและวัฒนธรรม มีความสัมพันธ์ทางบวก และขนาดตอบสนองเท่ากับ 0.069 กล่าวคือ เมื่อทุนทางสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพิ่มขึ้น 1 หน่วยจะทำให้



ให้ส่งผลต่อประสิทธิภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา เพิ่มขึ้น 0.069 หน่วย โดยใน
สมการคงที่

7. สรุปผลการวิจัยเชิงคุณภาพ

7.1. ทูทางสังคมในจังหวัดนครราชสีมา พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัด
นครราชสีมา มีการส่งเสริมให้ประชาชนมีทักษะในการประกอบอาชีพ เกิดการเรียนรู้ ตลอดจนการเป็น
ศูนย์กลางในการให้ข้อมูลข่าวสารอันเป็นประโยชน์ต่อประชาชน ส่งเสริมประชาชนให้มีการเรียนภูมิ
ปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่นเป็นสิ่งทรงคุณค่าที่ควรส่งต่อไปให้กับคนรุ่นหลัง ปลุกฝังให้ประชาชนมีความ
รับผิดชอบต่อทรัพยากรธรรมชาติ การใช้ประโยชน์โดยคำนึงถึงความคุ้มค่าอันก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

7.2. ความมั่นคงของมนุษย์ในจังหวัดนครราชสีมา พบว่า การที่ประชาชนมีงานทำ มีรายได้ มี
อิทธิพลต่อความมั่นคงของมนุษย์ ในการส่งเสริมความรู้ ทักษะ เพื่อให้เกิดทักษะในการประกอบอาชีพ การ
ที่ประชาชนสามารถดำรงชีพ การมีกิจกรรมทางศาสนาและวัฒนธรรม การอนุรักษ์ และส่งเสริมให้เห็น
คุณค่า รวมถึงการสืบทอดภูมิปัญญาให้คงอยู่อย่างยั่งยืน สะท้อนถึงความมั่นคงของมนุษย์เช่นกัน

7.3. ประสิทธิภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา พบว่า การส่งเสริมให้
ประชาชนมีบทบาทต่อการพัฒนาท้องถิ่น การส่งเสริมการมีจิตสำนึกที่ดี การมีส่วนร่วมรับรู้ มีปฏิสัมพันธ์
ในกลุ่ม ชุมชน การกำหนดเป้าหมายร่วมกัน ตลอดจนการมีส่วนร่วมในกระบวนการ เพื่อประโยชน์ของส่วนร่วม
จะก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม ย่อมส่งผลในเชิงบวกต่อประสิทธิภาพขององค์การบริหารส่วน
ตำบลในจังหวัดนครราชสีมา

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ทูทางสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา ทั้งนี้ ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการศึกษาดังนี้

1. ผลจากการศึกษาทูทางสังคมในจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อ
พิจารณาเป็นรายด้านสามารถอภิปรายได้ดังนี้

1.1 ด้านทุนมนุษย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ผู้นำในชุมชนของท่านเป็นผู้ที่มีความ
รับผิดชอบต่อการทำงาน และสามารถสร้างประโยชน์ให้กับชุมชนหลากหลายมิติ ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ
พงษ์ศักดิ์ เพชรสถิต (2562) ที่พบว่า 1.ทุนมนุษย์ อันได้แก่ ผู้นำที่เป็นทางการ ผู้นำตามธรรมชาติ และ
ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชน 2.ทุนทางกายภาพ อันได้แก่ บริบทชุมชน บริบทชุมชนใกล้เคียงและ
โครงสร้างพื้นฐาน 3.ทุนภูมิปัญญา อันได้แก่ สิ่งที่เป็นคุณค่า ระบบคิดหรือชุดขององค์ความรู้ที่มีการ
ถ่ายทอด จากรุ่นสู่รุ่น และมีความเป็นอัตลักษณ์ และ 4.ความสัมพันธ์อันดีเครือข่าย อันได้แก่ การเอื้อ
อาทรต่อกัน ความไว้วางใจกันและกัน การช่วยเหลือกัน และการต่างตอบแทนกัน บริบทของธุรกิจชุมชน
สรุปได้ดังนี้ ธุรกิจชุมชนเป็นการดำเนินกิจกรรมโดยอาศัยการรวมตัวกัน ของกลุ่มชาวบ้านในชุมชน และ
อาศัยปัจจัยการผลิตที่มีอยู่ในท้องถิ่นเป็นหลัก เป็นกิจกรรมที่เป็นทั้งการผลิต และ บริหารที่เกื้อกูลกัน
เหมาะสมต่อวิถีชีวิต ตลอดจนระบบนิเวศของแต่ละชุมชน โดยมุ่งหวังให้สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วม ร่วมในทุก
ขั้นตอน และเพื่อให้ชาวบ้านมีความพร้อมที่จะพึ่งพาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ แนวทางในการใช้ทุน
ทางสังคมขับเคลื่อนธุรกิจชุมชน จะใช้ทุนมนุษย์เป็นทุนนำในการขับเคลื่อน บ้าทุบที่เป็นภูมิปัญญามาสร้าง



มูลค่า ผ่านตัวผลิตภัณฑ์ โดยอาศัยทุนทางกายภาพ และความสัมพันธ์อันดีเครือข่าย ซึ่งเป็นทุนที่เอื้อต่อการทำธุรกิจชุมชน มาเป็นทุนหนุนนำการขับเคลื่อน

1.2 ด้านทุนสถาบัน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ระบบการดูแล และพัฒนาสถาบันหลักของชาติที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ด้วยยุทธศาสตร์ด้านต่างๆ ที่สอดคล้องกัน ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ สุพัตรา คงขำ (2561) ที่พบว่า สภาพทุนทางสังคมของชุมชนบ้านบ่อน้ำซับในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งด้านทุนมนุษย์มีอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีผู้นำชุมชนที่เสียสละเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ด้านทุนวัฒนธรรมและ ภูมิปัญญา มีวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น ความเชื่อ และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่หลากหลาย ด้านทุนสถาบัน ประกอบด้วย สถาบันครอบครัว การศึกษา ศาสนา การเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ นันทนาการ และสถาบัน อื่นๆ ด้านทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีดิน น้ำ สภาพภูมิอากาศ แร่ธาตุ ที่มีความอุดมสมบูรณ์ วิธีการนำทุนทางสังคมไปบริหารจัดการชุมชนอย่างยั่งยืน โดยการสร้างและพัฒนาศักยภาพแกนนำ หมายถึง สร้างการมีส่วนร่วม จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การค้นหาทุนในชุมชน การทดลองนำมาปฏิบัติ การขยายผลต่อ ยอด การสร้างทุน การเรียนรู้

1.3 ด้านทุนภูมิปัญญาและวัฒนธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ภายในชุมชนมีการส่งเสริมและปลูกฝังให้เยาวชนรุ่นใหม่ใส่ใจและเห็นคุณค่าในวัฒนธรรม ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ พงษ์ศักดิ์ เพชรสถิตย์ (2562) ที่พบว่า ทุนภูมิปัญญา อันได้แก่ สิ่งที่เป็นคุณค่า ระบบคิดหรือชุดขององค์ความรู้ที่มีการถ่ายทอด จากรุ่นสู่รุ่น และมีความเป็นอัตลักษณ์ สรุปลได้ว่า ธุรกิจชุมชนเป็นการดำเนินกิจกรรมโดยอาศัยการรวมตัวกันของกลุ่มชาวบ้านในชุมชน และอาศัยปัจจัยการผลิตที่มีอยู่ในท้องถิ่นเป็นหลัก เป็นกิจกรรมที่เป็นทั้งการผลิต และ บริหารที่เกื้อกูลกัน เหมาะสมต่อวิถีชีวิต ตลอดจนระบบนิเวศของแต่ละชุมชน โดยมุ่งหวังให้สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน และเพื่อให้ชาวบ้านมีความพร้อมที่จะพึ่งพาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ แนวทางในการใช้ทุนทางสังคมขับเคลื่อนธุรกิจชุมชน จะใช้ทุนมนุษย์เป็นทุนนำในการขับเคลื่อน นำทุนที่เป็นภูมิปัญญาสร้างมูลค่า ผ่านตัวผลิตภัณฑ์ โดยอาศัยทุนทางกายภาพและความสัมพันธ์อันดีเครือข่าย ซึ่งเป็นทุนที่เอื้อต่อการทำธุรกิจชุมชน มาเป็นทุนหนุนนำการขับเคลื่อน

1.4 ด้านทุนทรัพยากรธรรมชาติ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ภายในชุมชนมีการจัดทำกิจกรรมพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งสามารถเป็นตัวเชื่อมโยงให้คนในชุมชนมีความสัมพันธ์แบบรวมกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ สุพัตรา คงขำ (2561) ที่พบว่า ด้านทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีดิน น้ำ สภาพภูมิอากาศ แร่ธาตุ ที่มีความอุดมสมบูรณ์ วิธีการนำทุนทางสังคมไปบริหารจัดการชุมชนอย่างยั่งยืน โดยการสร้างและพัฒนาศักยภาพแกนนำ สร้างการมีส่วนร่วม จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การค้นหาทุนในชุมชน การทดลองนำมาปฏิบัติ การขยายผลต่อ ยอด การสร้างทุน การเรียนรู้

2. ผลจากการศึกษาความมั่นคงของมนุษย์ในจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถอภิปรายได้ ดังนี้

2.1 ด้านที่อยู่อาศัย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ท่านสามารถกู้ยืมเงินทุนดอกเบี้ยต่ำเพื่อนำมาสร้างหรือปรับปรุงที่อยู่อาศัยและระบบสาธารณูปโภค ที่จัดทำไว้สำหรับผู้สูงอายุ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Leoning and Arie (2010: 45) นิยามว่า ความมั่นคงของมนุษย์ต้องสนใจปัจจัยทางสังคม การเมือง จิตวิทยาที่จะช่วยให้มนุษย์สามารถมีสภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีตลอดเวลา ซึ่งรวมถึงการ



ตอบสนองต่อความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ เช่น น้ำ อาหาร ที่พัก และครอบคลุมปัจจัยที่จับต้องไม่ได้ เช่น อัตลักษณ์ การยอมรับ การมีส่วนร่วมและสิทธิการปกครองตนเอง

2.2 ด้านสุขภาพ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ภายในชุมชนมีการส่งเสริมให้คนมีกิจกรรมทางสุขภาพที่เหมาะสมกับวัยทั้งรูปแบบการออกกำลังกายโภชนาการที่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ อีระวุฒิ อรุณเวช (2551: 8) ที่พบว่า โครงการส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาสังคม 2550 ในยุทธศาสตร์ด้านสังคมไม่ทอดทิ้งกัน และยุทธศาสตร์สังคมเข้มแข็งมีเพียง โครงการส่งเสริมค่านิยมการใช้จ่าย (ลดรายจ่าย) เพื่อสวัสดิการผู้สูงอายุ และโครงการส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ ปัญญาผู้สูงอายุที่มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์สังคมเข้มแข็ง และผลจากการดำเนินโครงการนำร่องอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน (Home Care) จะสามารถทำให้เกิดยุทธศาสตร์สังคมคุณธรรมได้ หากมีการขยายผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และในด้านกระบวนการทำงาน ต้องการให้เกิดการดูแลผู้สูงอายุอย่างเหมาะสมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม โดยใช้ครอบครัวและชุมชนเป็นฐานในการดำเนินงาน มีบางโครงการมีวัตถุประสงค์เพื่อศักยภาพของผู้สูงอายุ โดยมุ่งให้ผู้สูงอายุตระหนักเห็นคุณค่าของตนเอง และสามารถถ่ายทอดประสบการณ์ที่มีคุณค่าให้แก่ชุมชนเพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อครอบครัว และชุมชนต่อไป

2.3 ด้านอาหาร ภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า มีสิทธิในการได้รับส่วนลดพิเศษในการใช้บริการสาธารณสุขโภชนาการและสาธารณสุขการต่าง ๆ ของรัฐ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สำนักงานปลัดกระทรวงกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (2562) ที่ได้ศึกษาและกำหนดองค์ประกอบความมั่นคงของมนุษย์ไว้ 12 มิติ คือ 1. มิติที่อยู่อาศัย 2 มิติสุขภาพ 3. มิติอาหาร 4. มิติการศึกษา 5. มิติการทำงานและรายได้ 6. มิติครอบครัว 7. มิติชุมชนและการสนับสนุนทางสังคม 8. มิติศาสนาและวัฒนธรรม 9. มิติความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน 10. มิติสิทธิและความเป็นธรรม 11. มิติการเมือง 12. มิติสิ่งแวดล้อม ทรัพยากร/พลังงาน ซึ่งมีมิติด้านอาหาร คือ การได้รับประทานอาหาร ปลอดภัย มีความรู้และพฤติกรรมในการเลือกรับประทานอาหารที่ถูกต้อง ไม่ก่อให้เกิดโรคที่รุนแรง

2.4 ด้านการศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า มีการปรับหลักสูตรการผลิตครูที่เน้นสมรรถนะ มีจิตวิญญาณความเป็นครู ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ อรวรรณ แซ่หว่าง (2563) ที่พบว่า สถานะทุนทางสังคมที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจในชุมชนย่าน เขาวราช ได้แก่ นิติบรรทัดฐาน โดยปฏิบัติตามกฎระเบียบ เพื่อรักษาวัฒนธรรมขนบธรรมเนียม ประเพณีของชุมชน มิติความไว้วางใจ เป็นการให้เครดิตกันทางการค้า คู่ค้ามีความซื่อสัตย์ต่อกันไว้วางใจกัน มิติเครือข่าย เห็นได้จากการทำกิจกรรมร่วมกันของกลุ่มส่งผลให้เกิดความเข้มแข็งในชุมชนย่านเขาวราช โดยอาศัยองค์ประกอบของทุนทางสังคมในชุมชนเขาวราช เช่น ระบบเครือญาติ วัฒนธรรมและประเพณี ค่านิยม และความรู้ ภูมิปัญญาของบรรพบุรุษเป็นปัจจัยส่งเสริมให้เกิดความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ

2.5 ด้านการมีงานทำและรายได้ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ภายในชุมชนเทศบาลมีการจัดการฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมการสร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้แก่ชาวบ้าน ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ สุกัญญา เอ็มอัมธรรม และคณะ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง ความมั่นคงของมนุษย์ในกลุ่มผู้สูงอายุจังหวัดขอนแก่น พบว่า ความมั่นคงมนุษย์ของผู้สูงอายุในจังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านกลับพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านสังคมและวัฒนธรรมประเพณี



ตามลำดับ โดยมีข้อเสนอให้สนับสนุนผู้สูงอายุให้เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมมากขึ้น ทั้งนี้ภาครัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการจัดเบี้ยเลี้ยงสำหรับการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ เช่น ค่าพาหนะ สำหรับการเดินทางไปเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม หรือการจัดอบรมผู้สูงอายุอนุรักษ์ วัฒนธรรมประเพณี เพื่อให้ได้เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมมากขึ้น

2.6 ด้านครอบครัว ภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า บุคคลในครอบครัวท่านให้ความสำคัญกับการมีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกในบ้านที่จำเป็น ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ ลัดดา บุญเกิด (2557) ที่พบว่า โดยภาพรวมผู้สูงอายุมีความต้องการด้านสวัสดิการอยู่ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์ตามรายด้านพบว่า ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครอง ผู้สูงอายุผู้สูงมีความต้องการอยู่ในระดับมาก โดยให้ความสำคัญเป็นอันดับที่ 3 และผลการเปรียบเทียบความต้องการด้านสวัสดิการของผู้สูงอายุพบว่า ผู้สูงอายุที่มีสถานภาพสมรสระดับการศึกษา ลักษณะที่พักต่างกัน มีความต้องการด้านสวัสดิการของผู้สูงอายุไม่แตกต่างกันแต่ผู้สูงอายุที่มีเพศ อายุ อาชีพ รายได้ต่างกัน มีความต้องการ ด้านสวัสดิการของผู้สูงอายุแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.7 ด้านชุมชนและการสนับสนุนทางสังคม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ท่านและครอบครัวมีพฤติกรรมกินอยู่ที่สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ ชีระวุฒิ อรุณเวช (2551: 8) ที่พบว่า โครงการส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาสังคม 2550 ในยุทธศาสตร์ด้านสังคมไม่ทอดทิ้งกัน และยุทธศาสตร์สังคมเข้มแข็งมีเพียง โครงการส่งเสริมค่านิยมการใช้จ่าย (ลดรายจ่าย) เพื่อสวัสดิการผู้สูงอายุ และโครงการส่งเสริม ศักยภาพใช้ภูมิปัญญาผู้สูงอายุที่มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์สังคมเข้มแข็ง และ ผลจากการดำเนินโครงการนาร่องอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน (Home Care) จะสามารถทำให้เกิด ยุทธศาสตร์สังคมคุณธรรมได้ หากมีการขยายผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และในด้านกระบวนการทำงาน ต้องการให้เกิดการดูแลผู้สูงอายุอย่างเหมาะสมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม โดยใช้ครอบครัวและชุมชนเป็นฐานในการดำเนินงาน มีบางโครงการมีวัตถุประสงค์เพื่อศักยภาพของผู้สูงอายุ โดยมุ่งให้ผู้สูงอายุตระหนักเห็นคุณค่าของตนเอง และ สามารถถ่ายทอดประสบการณ์ที่มีคุณค่าให้แก่ชุมชนเพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ต่อครอบครัว และชุมชน ต่อไป

2.8 ด้านศาสนาและวัฒนธรรม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ท่านรณรงค์ให้คนอื่นเห็นความสำคัญของการปฏิบัติ สืบทอดศิลปวัฒนธรรมและมีส่วนร่วมฟื้นฟู ศิลปวัฒนธรรมของชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ สุกัญญา เอมอัมธรรม และคณะ (2561) ที่พบว่า ความมั่นคงมนุษย์ของผู้สูงอายุในจังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านกลับพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านสังคมและวัฒนธรรมประเพณี โดยมีข้อเสนอให้สนับสนุนผู้สูงอายุให้เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมมากขึ้น ทั้งนี้ภาครัฐหรือหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องควรมีการจัดเบี้ยเลี้ยงสำหรับการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ เช่น ค่าพาหนะ สำหรับการเดินทางไปเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม หรือการจัดอบรมผู้สูงอายุอนุรักษ์ วัฒนธรรมประเพณี เพื่อให้ได้เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมมากขึ้น

2.9 ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ท่านสามารถกั๊กเงินทุนดอกเบี้ยต่ำเพื่อนำมาสร้างหรือปรับปรุงที่อยู่อาศัยและระบบสาธารณูปโภคที่จัดทำไว้สำหรับผู้สูงอายุ ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ นันทวัน ชนะภัย (2554) ที่พบว่า แรงงานกริดยางทำงานวันละ 7- 8 ชั่วโมง มีค่าตอบแทนขึ้นอยู่กับการตกลงจ้างงาน แรงงานรับจ้างกริดยางมีความมั่นคงในชีวิตอยู่ใน ระดับ



มาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านครอบครัว ด้านสังคม-วัฒนธรรม ด้านที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อม ด้านการเมืองธรรมาภิบาล ด้านสิทธิและความเป็นธรรม ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน (ส่วนบุคคล) ด้านการศึกษา และมั่นคงปานกลาง ด้านการมีงานทำและมีรายได้ ด้านการสนับสนุนทางสังคม และด้านสุขภาพอนามัย ปัจจัยลบที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงในชีวิต คือ ฝนตก ปัจจัยบวก คือ ความสัมพันธ์กับเจ้าของสวนเป็นญาติพี่น้องช่วยเหลือซึ่งกัน

2.10 ด้านสิทธิและความเป็นธรรม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ท่านสามารถเข้ารับบริการที่สถานพยาบาลของรัฐหรือเอกชนที่เข้าร่วมโครงการในกรณีเจ็บป่วยฉุกเฉินได้ทุกเมื่อ ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ อรรถธรณ แซ่หว่าง (2563) ที่พบว่า สถานะทุนทางสังคมที่ส่งผลกระทบต่อความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจในชุมชนย่านเยาวราช ได้แก่ นิติบรรทัดฐาน โดยการปฏิบัติตามกฎระเบียบ เพื่อรักษาวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีของชุมชน มิติความไว้วางใจ เป็นการให้เครดิตกันทางการค้า คู่ค้ามีความซื่อสัตย์ต่อกันไว้วางใจกัน มิติเครือข่าย เห็นได้จากการทำกิจกรรมร่วมกันของกลุ่มส่งผลให้เกิดความเข้มแข็งในชุมชนย่านเยาวราช โดยอาศัยองค์ประกอบของทุนทางสังคมในชุมชนเยาวราช เช่น ระบบเครือข่าย วัฒนธรรมและประเพณี ค่านิยม และความรู้ภูมิปัญญาของบรรพบุรุษเป็นปัจจัยส่งเสริมให้เกิดความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ ส่วนวิธีการนำทุนทางสังคมมาใช้ในการสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจในชุมชนในระดับครอบครัว พบว่า มีการอบรมสั่งสอนลูกหลานให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบ มีคุณธรรมจริยธรรม ไว้วางใจกัน มีการถ่ายทอดความรู้และภูมิปัญญาเพื่อให้พึ่งพาตนเองได้ในระดับชุมชน พบว่าผู้นำชุมชนเป็นที่ไว้วางใจของสมาชิกชุมชน สร้างเครือข่าย บรรทัดฐานเพื่อช่วยเหลือพัฒนาชุมชนให้ดีขึ้น และในระดับกลุ่ม/องค์กร มีการรวมกลุ่มบนความไว้วางใจ และเป็นเครือข่ายทางสังคมภายใต้กฎกติกาบรรทัดฐานเดียวกัน

2.11 ด้านการเมือง ภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ผู้นำชุมชนมีความกล้าในการปรับเปลี่ยนองค์กรให้เป็นไปตามสถานการณ์ปัจจุบันได้ทันเวลา ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ พระชัชวาล ปญญาโร (พยาบาล) (2559) ที่พบว่า ระดับการได้รับสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตตำบลปริก อำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมทั้ง 7 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง โดยพบว่า ด้านความมั่นคงทางสังคม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านที่อยู่อาศัย ส่วนด้านการศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ระดับความต้องการได้รับสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตตำบลปริก อำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมทั้ง 7 ด้าน ผู้สูงอายุมีความต้องการอยู่ในระดับมาก โดยพบว่า ผู้สูงอายุมีความต้องการด้านความมั่นคง และด้านนันทนาการ มากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการบริการสังคม ส่วนด้านการศึกษา ด้านที่อยู่อาศัย ด้านการทำงานและการมีรายได้ ผู้สูงอายุมีความต้องการน้อยที่สุด ข้อเสนอแนะแนวทางในการจัดสวัสดิการสังคมให้แก่ ผู้สูงอายุในเขตตำบลปริก อำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ควรตั้งศูนย์การเรียนรู้ในหมู่บ้าน ควรจัดให้มีการศึกษาระยะสั้น ควรส่งเสริมการศึกษาเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ ควรมีเจ้าหน้าที่หน่วยแพทย์เคลื่อนที่ ควรมีอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ ควรมีกองทุนผู้สูงอายุ กองทุนบำเหน็จบำนาญของผู้สูงอายุ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ควรส่งเสริมและพัฒนาอาชีพที่เหมาะสม ควรให้ทุนผู้สูงอายุ ทำกิจกรรมเบาๆ ที่มีรายได้เสริม ระบบเบี้ยยังชีพและระบบบำเหน็จบำนาญควรมีการพัฒนาให้ดีขึ้น ควรมีการสนับสนุนการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุ ศูนย์เอนกประสงค์เพื่อผู้สูงอายุได้พบปะ สังสรรค์กันในชุมชน ควรมีการสนับสนุนประเพณีท้องถิ่นและการละเล่นต่างๆ เช่น เพลงบอก ประवादร้องเพลง การแสดง



ละคร ควรมีกิจกรรมในวันสำคัญต่างๆ เช่น ถวายเทียนในวันเข้าพรรษา แห่ผ้าขึ้นธาตุในวันมาฆบูชา และควรมีการสนับสนุนเครื่องออกกำลังกายที่เหมาะสมให้ผู้สูงอายุไว้ออกกำลังกายที่บ้าน

2.12 ด้านสิ่งแวดล้อม ทรัพยากร/พลังงาน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ในชุมชนของท่านมีการควบคุมการใช้ประโยชน์จากแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ นันทวัน ชนะภัย (2554) ที่พบว่า แรงงานรับจ้างกรีดยางมีความมั่นคงในชีวิตอยู่ใน ระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านครอบครัว ด้านสังคม-วัฒนธรรม ด้านที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อม ด้านการเมืองธรรมาภิบาล ด้านสิทธิและความเป็นธรรม ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน (ส่วนบุคคล) ด้านการศึกษา และมั่นคงปานกลาง ด้านการมีงานทำและมีรายได้ ด้านการสนับสนุนทาง สังคม และด้านสุขภาพอนามัย ปัจจัยลบที่ส่งผลต่อความมั่นคงในชีวิต คือ ฝนตก ปัจจัยบวก คือ ความสัมพันธ์กับเจ้าของสวนเป็นญาติพี่น้องช่วยเหลือซึ่งกัน

3. ผลจากการศึกษาประสิทธิผลองค์กรในจังหวัดนครราชสีมา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถอภิปรายได้ ดังนี้

3.1 ด้านตัวแบบมนุษย์สัมพันธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ผู้บริหารท้องถิ่นเป็นแบบอย่างที่ดีในการทำงาน และมีพฤติกรรมที่สร้างความศรัทธาให้แก่บุคคลใช้เป็นแบบอย่าง ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ คุณากร อักษรพรมราช (2564) ที่พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลขององค์การบริหารส่วนตำบล มีผลมาจากปัจจัยด้านนโยบายและแผนการบริหารงาน พร้อมทั้งปัจจัยด้านกระบวนการบริหาร อาทิเช่น ภาวะผู้นำและความพึงพอใจ ส่วนในประเด็นความร่วมมือได้แก่ การมีส่วนร่วม ของประชาชน และความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 2. ประสิทธิผลทางด้านการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้จากวัตถุประสงค์ตามนโยบายและแผนการจัดระบบการบริการสาธารณะตามมาตรา 16 ส่งผลต่อความพึงพอใจของผู้ให้บริการและผู้รับบริการนำไปสู่การเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม 3.โดยอิงสิ่งที่ค้นพบจากการวิจัย สภาพปัญหาอุปสรรค และแนวทางส่งเสริมพัฒนา ดังต่อไปนี้ 3.1) เจ้าหน้าที่ขาดความรู้ความเข้าใจด้านกฎ ระเบียบ ขาดความรับผิดชอบ นำทรัพยากรมาใช้ไม่เกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวม 3.2) งบประมาณไม่เพียงพอ ขาดการประสานงานที่ดี และอาคารสถานที่สภาพแวดล้อมไม่เหมาะสม 3.3) ควรส่งเสริมพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนให้สอดคล้องตามแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อไป

3.2 ด้านตัวแบบเปิด(การยืดหยุ่น) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ผู้นำที่จะใช้กลยุทธ์วิธีรูปแบบต่างๆ ไม่ติดยึดอยู่กับแบบใดแบบหนึ่ง เพื่อให้วิสัยทัศน์ร่วมกันของผู้นำและผู้ตามประสบความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ สุพจน์ บุญวิเศษ (2563) ที่พบว่า ระดับประสิทธิผลในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขต อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี องค์การบริหารส่วนตำบลได้จัดทำให้แก่ประชาชน ทั้ง 6 ด้าน ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต มีประสิทธิผลในการบริหารงานของ องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ปัจจัยแวดล้อมภายในทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี อยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ท่านทักษะความรู้ ความสามารถด้านโครงสร้างองค์กร ด้านบุคลากร ด้านกลยุทธ์ ด้านรูปแบบการบริหารจัดการด้านระบบการปฏิบัติงาน ด้านค่านิยมร่วม อยู่ในระดับมากที่สุด ปัจจัยแวดล้อมภายนอกทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขต



อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัจจัยทางนโยบายและการเมือง อยู่ในระดับมาก

3.3 ด้านตัวแบบเหตุผล-เป้าหมาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ผู้นำมีการวางแผนวิธีการปฏิบัติงาน เพื่อให้รูปแบบการปฏิบัติงานสอดคล้องกับเป้าหมายสูงสุดตามแผนการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ Friedlander and Pickle (1968) วิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพองค์การในบริษัทธุรกิจขนาดเล็ก 97 แห่ง ในปี 1968 โดยพิจารณาองค์การในรูประบบเปิด ซึ่งมีการเติบโตและอยู่รอดได้ โดยมีการพึ่งพาอาศัยกันระหว่างระบบภายใน และระบบภายนอก เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของประสิทธิภาพองค์การในด้านความสามารถในการทำกำไร การสร้างความพึงพอใจให้สมาชิก การมีคุณค่าต่อสังคม การเจริญเติบโต การสนองต่อระบบย่อย และการสนองต่อสภาพแวดล้อม ซึ่งเกณฑ์การประเมินผลองค์การสะท้อนให้เห็นถึงการพึ่งพาอาศัยกันของตัวแปรดังกล่าวในการมีประสิทธิภาพองค์การ

3.4 ด้านตัวแบบกระบวนการภายใน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง พบว่า การติดต่อสื่อสารระหว่างบุคลากรในองค์กรมีการสื่อสารด้วยความจริงใจ และเข้าใจข่าวสารที่ได้ตรงกัน ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ สุพจน์ บุญวิเศษ (2563) ที่พบว่า ระดับประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี องค์การบริหารส่วนตำบลได้จัดทำให้แก่ประชาชน ทั้ง 6 ด้าน ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต มีประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ปัจจัยแวดล้อมภายในทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี อยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่า ท่านทักษะความรู้ ความสามารถด้านโครงสร้างองค์กร ด้านบุคลากร ด้านกลยุทธ์ ด้านรูปแบบการบริหารจัดการ ด้านระบบการปฏิบัติงาน ด้านค่านิยมร่วม อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรมีการสนับสนุนกิจกรรมการของชุมชน โดยผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา ควรเข้าร่วมในกิจกรรม เพื่อกระตุ้นให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการจัดทำและเสนอโครงการเพื่อการพัฒนาหรือการแก้ไขปัญหาในพื้นที่มากขึ้น

2. องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา จะต้องมีการระดมรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนทั้งภาค ประชาชน เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ประชาชน เพื่อรับทราบถึง ปัญหาอุปสรรค ข้อคิดเห็นต่าง ๆ เพื่อหาแนวทางที่เหมาะสมที่สุดและก่อให้เกิดการยอมรับ

3. องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา สนับสนุนส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการต่าง ๆ ที่ได้จัดทำขึ้นรวมทั้งโครงการที่ชุมชน ส่งเสริมสนับสนุนการประกอบอาชีพนำไปเป็นส่วนหนึ่งของนโยบายเพื่อการกินดี อยู่ดีของประชาชน เช่น การจัดตั้งกลุ่มอาชีพการฝึกอบรมเพิ่มทักษะในการประกอบอาชีพ สนับสนุนอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ในการประกอบอาชีพ

ทุนทางสังคมในจังหวัดนครราชสีมา



1.ด้านทุนมนุษย์ องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา ควรส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มและสร้างเครือข่ายขึ้น เพื่อสร้างประโยชน์ให้กับส่วนรวมและสร้างความสามัคคีในชุมชน สนับสนุนบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ ที่จะสามารถนำมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวมได้ และสร้างประโยชน์บนพื้นฐานของความรัก ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกันและกัน การมีน้ำใจ การมีจิตอาสา จิตสาธารณะ

2.ด้านทุนสถาบัน ผู้นำองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา ควรมีการสร้างความเชื่อมั่น สร้างทัศนคติที่ตรงกันในการร่วมกันทำในสิ่งเดียวกัน มุ่งที่จะก่อให้เกิดการรวมกลุ่มของชุมชนที่เข้มแข็ง โดยการรวมกลุ่มสถาบันทางสังคม เป็นการสร้างเครือข่ายที่มีพลังเพื่อการขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชนร่วมกันอย่างเป็นกลุ่มชุมชนที่มีศักยภาพและพลังที่จะร่วมด้วยช่วยกันให้เกิดประโยชน์เพื่อชุมชน

3.ด้านทุนภูมิปัญญาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา ควรมีการนำแนวทางพัฒนาทุนทางวัฒนธรรมไปประยุกต์ใช้กับจารีต ประเพณี ทำให้สามารถสร้างประโยชน์แก่ประชาชนในชุมชนได้ โดยทุนภูมิปัญญาและวัฒนธรรม ควรนำเอาความรู้จากตัวบุคคล เช่น ปราชญ์ท้องถิ่น

4. ด้านทุนทรัพยากรธรรมชาติ องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา ควรมีการวางระบบการจัดการปัญหาน้ำที่ขาดแคลน ดินเสื่อมโทรม และพื้นที่ป่าไม้ที่ถูกทำลาย ซึ่งในชุมชนสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ เช่น ผลผลิตทางการเกษตร ก่อให้เกิดความผูกพัน เป็นตัวเชื่อมให้กับคนในชุมชนมีความสัมพันธ์แบบเครือข่าย เป็นการใช้ประโยชน์ร่วมกันและแก้ปัญหาาร่วมกัน

ความมั่นคงของมนุษย์ในจังหวัดนครราชสีมา

1. ด้านที่อยู่อาศัย องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา ควรมีการพัฒนาทางด้านการคมนาคม ไฟฟ้า ประปา การจัดที่อยู่ที่ทำกินให้กับประชาชน รวมทั้งการจัดการสภาพแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะ สะอาด ปลอดภัย

2. ด้านสุขภาพ องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา ควรมีการส่งเสริมการออกกำลังกายเพื่อเสริมสร้างความแข็งแรงให้กล้ามเนื้อ และลดความเสี่ยงด้านกล้ามเนื้ออ่อนแรง

3. ด้านอาหาร องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา ควรมีการณรงค์ให้ประชาชนตระหนักถึงความจำเป็นในการเตรียมการเข้าสู่การเป็นผู้สูงอายุในด้านการรับประทานอาหารที่ถูกสุขลักษณะ สะอาด ปลอดภัย มีประโยชน์ต่อร่างกาย

4. ด้านการศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา ควรมีการพัฒนาระบบประเมินคุณภาพมาตรฐานที่สามารถวัดและประเมินผลคุณภาพผู้เรียนทั้งด้านทักษะ ความรู้ ความสามารถ

5. ด้านการมีงานทำและรายได้ องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา ควรให้ความช่วยเหลือชาวบ้านที่ยากจนหรือขาดแคลนทุนทรัพย์ การได้มีงานทำที่ก่อให้เกิดรายได้เพียงพอต่อรายรับรายจ่าย ไม่ก่อหนี้สินที่ไม่มีคุณค่าต่อตนเองและ ครอบครัว หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุน แนะนำแก่ประชาชนในชุมชน เกี่ยวกับการออมเงิน การจัดสรร การจัดระบบ เกี่ยวกับรายรับ รายจ่าย ที่เพียงพอต่อการดำเนินชีวิต



6. ด้านครอบครัว องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา ควรมีการส่งเสริมให้บุคคลในครอบครัวของท่านคอยดูแล และให้ความช่วยเหลืออยู่เสมอ มีการจัดกิจกรรมสำหรับครอบครัว เพื่อลดช่องว่างที่เกิดขึ้นในครอบครัว จัดให้มีการทำกิจกรรมต่างๆในชุมชนร่วมกัน เช่น การปลูกต้นไม้ในชุมชน การทำบุญในโอกาสต่างๆ

7. ด้านชุมชนและการสนับสนุนทางสังคม องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา ควรให้มีความเป็นอยู่ที่ใกล้เคียงและสอดคล้องกับความต้องการของสังคม สนับสนุนทางสังคม มีการช่วยเหลือเกื้อกูล สร้างความเข้มแข็งให้แก่สมาชิกในชุมชน

8. ด้านศาสนาและวัฒนธรรม ภายในชุมชนควรส่งเสริมมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมที่อยู่ในแหล่งท่องเที่ยวและชุมชน การจัดให้มีกิจกรรมทางศาสนาและวัฒนธรรม การอนุรักษ์ และ ส่งเสริมให้เห็นคุณค่า รวมถึงการสืบทอดภูมิปัญญาให้คงอยู่อย่างยั่งยืน

9. ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา ควรมีการจัดการให้สามารถผลิต จัดหา ซื้อหาอาหาร เสื้อผ้าและยาได้อย่างเพียงพอไม่เดือดร้อน จัดระบบการดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้แก่ประชาชน เพื่อให้ประชาชนใช้ชีวิตในชุมชนได้อย่างสบายใจ

10. ด้านสิทธิและความเป็นธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา ควรส่งเสริมให้ประชาชนอาศัยอยู่บนพื้นฐานความคิด ความเชื่อ ความสามารถของชุมชนท้องถิ่น การได้รับสิทธิทางกฎหมาย อย่างเท่าเทียม เสมอภาค การได้รับสิทธิ บทบาทและโอกาสที่เหมาะสม

11. ด้านการเมือง องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา ควรมีการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ เพื่อสร้างความโปร่งใส โดยยึดหลักธรรมาภิบาล เป็นแนวทางปฏิบัติอย่างถูกต้อง

12. ด้านสิ่งแวดล้อม ทรัพยากร/พลังงาน องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา ควรมีการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติแก่ประชาชนอย่างทั่วถึง การดำรงชีวิตที่ปลอดภัยจากภัยธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม การใช้ทรัพยากรที่คุ้มค่า การมีกิจกรรมอนุรักษ์ค้นหาทรัพยากรสิ่งแวดล้อม หวงแหนทรัพยากรธรรมชาติในชุมชน พร้อมทั้งทดแทนหากมีการใช้ทรัพยากรนั้น

ประสิทธิผลองค์การในจังหวัดนครราชสีมา

1. ด้านตัวแบบมนุษย์สัมพันธ์ องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา ควรมีการกระจายอำนาจการตัดสินใจให้แก่บุคลากรกลุ่มต่าง ๆ ในการดำเนินงาน และส่งเสริมการมีมนุษยสัมพันธ์ การให้บริการ ตอบสนองความต้องการแก่ประชาชนด้วยความเต็มใจ รวมถึงการประสานงานในองค์การ วิธีกระบวนการปฏิบัติงาน เนื่องจากมนุษย์สัมพันธ์ จะสามารถทำให้การปฏิบัติงานได้อย่างราบรื่น

2. ด้านตัวแบบเปิด(การยืดหยุ่น) องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา ควรส่งเสริมให้องค์การมีการแสวงหาความรู้ เช่น การนำวิทยาการใหม่ๆ มาประยุกต์ใช้ เพื่อปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารงานในชุมชนให้มีความทันสมัยมากขึ้น สนับสนุนบุคลากร องค์การ ให้มีการเปิดรับองค์ความรู้ใหม่ และพร้อมที่จะปรับเปลี่ยน เปลี่ยนแปลงตามสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป

3. ด้านตัวแบบเหตุผล-เป้าหมาย องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา ควรมีการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิต เช่น กำหนดปัญหา หาสาเหตุและแนวทางแก้ไข ปัญหา รวมถึงรวมรับรู้เป้าหมายร่วมกัน



4. ด้านตัวแบบกระบวนการภายใน องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา ควรมีการสื่อสารที่ถูกต้องแก่ประชาชนให้ได้รับทราบข้อมูล ข่าวสาร ในการทำงานอย่างเปิดเผย ชัดเจน ทัวถึง ตรงตามความเป็นจริง และการจัดกระบวนการภายในอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดกระบวนการภายในที่มีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาตัวแปรด้านประสิทธิภาพ และตัวแบบกระบวนการภายในขององค์การ
2. ควรศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูล ทูทางสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในจังหวัดใกล้เคียง เพื่อนำมาเปรียบเทียบ ให้เกิดประโยชน์และคุณภาพมากขึ้น
3. ควรมีการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลของประชาชน เจาะจงความต้องการของประชาชนในจังหวัดอื่นๆใกล้เคียง เพื่อนำผลที่ไปเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาทุกๆด้านของประชาชนได้อย่างถูกต้อง และตามความต้องการได้ในครั้งต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- คุณากร อักษรพรมราช. (2564). **ประสิทธิภาพการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดอุบลราชธานี**. สาขารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี.
- ธีระวุฒิ อรุณเวช. (2551). **แนวทางการพัฒนางานผู้สูงอายุตามยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบสังคม พ.ศ. 2550**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- นันทวัน ชนะภย์. (2554). **ความมั่นคงในชีวิตของแรงงานรับจ้างกรีดยาง**. สารนิพนธ์ปริญญา พัฒนาแรงงานและสวัสดิการมหาบัณฑิต สาขาพัฒนาแรงงานและสวัสดิการ.มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พงษ์ศักดิ์ เพชรสถิตย์. (2562). **ทุนทางสังคมกับการขับเคลื่อนธุรกิจชุมชน ในเขตตำบลเล็ด อำเภอยะยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี**. ปีที่ 15 ฉบับที่ 3 คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- พระชัชวาล ปลูกยาวโร (พยาบาล). (2559). **การศึกษาความต้องการได้รับสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุใน เขตตำบลปริก อำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช**, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต , (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย), หน้า ก – ข
- ลัดดา บุญเกิด. (2557). **ความต้องการด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเกาะจันทร์ อำเภอเกาะจันทร์ จังหวัดชลบุรี**, ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ: มหาวิทยาลัยบูรพา), หน้า ก.
- สำนักงานปลัดกระทรวงกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2562). **ความมั่นคงของมนุษย์ ประเทศไทย ปี 2560-2561**.เอกสารวิชาการ ลำดับที่ 136 เล่มที่ 2/2562.
- สำนักบริหารทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย. (2565). **สถิติจำนวนประชากร**. ออนไลน์ ค้นจาก <https://stat.bora.dopa.go.th/stat/statnew/statMONTH/statmonth/#/view>
- สุกัญญา เอ็มอัมธรรม , อิมรอน โส๊ะสัน และกณิกนันต์ แสงมหาชัย. (2561). **ความมั่นคงของมนุษย์ในกลุ่มผู้สูงอายุจังหวัดขอนแก่น**. วารสารการบริหารปกครอง ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 .
- สุพจน์ บุญวิเศษ. (2563). **ประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี**.วารสารการเมือง การบริหารและกฎหมาย.



- *****
- สุพัตรา คงข้า. (2561). **ทฤษฎีสังคมกับการบริหารจัดการชุมชนอย่างยั่งยืนกรณีศึกษา : ชุมชนบ้านบ่อน้ำ**
ซับ หมู่ที่ 1 ตำบลขุนทะเล อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช. ปีที่ 11 ฉบับที่ 2. คณะ
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- อนรรฆ อีสเฮาะ. (2562). **คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสะกอม อำเภอ**
เทพา จังหวัดสงขลา. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- อรรณณ แซ่ว่าง. (2563). **ทฤษฎีสังคมกับความเข้มแข็ง ทางเศรษฐกิจของชุมชนย่านยาวราช. คณะ**
พัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- Cronbach, L. J. (1990). **Essentials of Psychological Test.** (5th ed.). New York: Harper
Collins.
- Friedlander, F. and Pickle, H. (1968) Components of Effectiveness in Small Organizations.
Administrative Science Quarterly, 13(2), 289-304.
- Likert, Rensis. (1967). **The Method of Constructing and Attitude Scale.** In Reading in
Fishbein, M (Ed.), Attitude Theory and Measurement. New York: Wiley & Son.
- Rose. (2003). **Policy Making in Great Britain.** London: MacMillan.
- S. Neil MacFarlane and Yuen Foong Khong. (2006). **Human Security and the UN: A Critical**
History. Bloomington: Indiana University Press.
- Taro Yamane. (1973). **Statistics: An Introductory Analysis.** 3rd Ed. New York: Harper and
Row Publications.